

# Notat

Til BSU og FSU  
Kopi til FL  
Fra Jobcentersekretariatet  
Sagsnr./Dok.nr. 2017-012769 / 2017-012769-3

Jobcenter Sekretariat  
Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen  
Sønderbro 12  
9000 Aalborg

Init.: AKM

01-03-2017

## Notat vedr. ekspertgruppens anbefalinger til regeringen om at sikre bedre veje til en ungdomsuddannelse

### Baggrund

I januar 2016 nedsatte regeringen en ekspertgruppe, som skulle komme med anbefalinger, der kan bidrage til, at flere unge får en ungdomsuddannelse, og at flere unge vælger den rigtige uddannelse første gang, samt vælger uddannelser, der fører dem over i job eller videre i uddannelse. Ekspertgruppen har fået som opdrag at komme med anbefalinger inden for tre spor:

- Fokusering af tilbuddene i overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse.
- Styrket kvalitet af tilbuddene i overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse.
- Bedre incitamentsstrukturer og ansvarsfordeling i forbindelse med de unges uddannelsesforløb.

D. 28. februar 2017 præsenterede ekspertgruppen anbefalingerne og i dette notat bliver hovedlinjerne fra anbefalingerne præsenteret.

### Rapportens anbefalinger

Rapporten omfatter 4 hovedområder og er struktureret med 10 anbefalingsområder

1. Ny 100-procent-målsætning
2. En sammenhængende ungeindsats
3. En ny forberedende uddannelse etableres
4. Kapacitetsopbygning, opfølgning og implementering

Ekspertgruppens anbefalinger går på tværs af mange lovgivninger og der lægges op til, at der bliver lavet en rammelov for området.

#### 1. Ny 100-procent-målsætning

Ekspertgruppen anbefaler:

1. Erstat 95% målsætningen med en 100% målsætningen, som rummer alle unge.

1. Erstat 95% målsætningen med en 100% målsætningen, som rummer alle unge.

Alle unge skal med. 90% af en ungdomsårgang skal gennemføre mindst en ungdomsuddannelse, og de unge, der ikke gennemfører en ungdomsuddannelse (10%), skal opnå erhvervskompetence via blandt andet beskæftigelse.

Den primære årsag til denne anbefaling er, at den nuværende målsætning ikke rummer alle unge. Samtidigt rummer 100% målsætningen en anerkendelse af beskæftigelse som en vej til erhvervskompetence og dermed bliver beskæftigelse både mål og middel.

#### 2. En sammenhængende ungeindsats

Ekspertgruppen anbefaler:

2. Styrk den tidlige indsats i udkolingen
3. Skab en sammenhængende kommunal ungeindsats

4. Tildel en kontaktperson pr. ung
5. Placer et klart ansvar i overgangen mellem uddannelser

## 2. Styrk den tidlige indsats i udskolingen

Det er ekspertgruppens vurdering, at den tidligere og mere systematiske indsats i grundskolens udskoling udgør en central del af løsningen. Det er vigtigt, at mulighederne for at indgå i et tættere samarbejde med forenings- og erhvervsliv bliver udnyttet. Derudover lægges der op til, at uddannelsesparathedsvurderingen skal fokusere på, hvad de unge kan.

## 3. Skab en sammenhængende kommunal ungeindsats

Ekspertgruppen anbefaler, at der etableres en kommunal ungeindsats, så de unge kun får en indgang til kommunen. Centralt i den kommunale ungeindsats er de funktioner, som i dag findes i UU og ekspertgruppen anbefaler, at den kommunale ungeindsats overtager funktionerne i UU og får ansvar for den unges uddannelsesplan, tilrettelæggelse af afsøgningsforløb, koordinering af kontaktpersoner samt etablering af en erhvervsbro. Dertil kommer funktioner som PPR, SPS, SSP, misbrugsafsnittet, turboforløb og mentorer, som ekspertgruppen anbefaler kommunerne at samle således, at der er en indgang til kommunerne for de unge. Den kommunale ungeindsats vil også kunne varetage en koordinerende rolle og samarbejde med både grundskoler, virksomheder og ungdomsuddannelser om støttefunktionerne.

Ekspertgruppen anbefaler endvidere, at der sikres en effektiv koordinering af de funktioner, der i dag blandt andet varetages af hhv. jobcentre og UU over for de unge. Ekspertgruppen noterer sig, at der allerede er et tæt og konsolideret samarbejde mange steder i landet, hvor man kan hente erfaringer. Det foreslås, at kommunerne fremadrettet er opmærksomme på at konsolidere og udbygge indsatsen yderligere. Denne indsats skal fokusere på:

- Etablering af en stærk fælles struktur mellem jobcenter-funktioner og øvrige kommunale funktioner og indsatser i forhold til de unge. Det skal sikre én indgang for den unge. Det kan for eksempel ske i form af samorganisering, som det er tilfældet i en række kommuner.
- Etablering af faste procedurer for dialog og samarbejde på tværs af jobcenter og den kommunale unge indsats

## 4. Tildel en kontaktperson pr. ung

Ekspertgruppen anbefaler, at unge, der af personlige eller sociale årsager har behov for støtte fra flere instanser, ud fra et princip om "en fast hånd i ryggen" tilknyttes en gennemgående kontaktperson i forbindelse med deres vej fra grundskolen, på tværs af indsatser, til optagelse på og afslutning af den Forberedende Uddannelse og/eller ungdomsuddannelse.

## 5. Placer et klart ansvar i overgange

Ekspertgruppen lægger op til at de unges overgang mellem to tilbud/uddannelser understøttes bedre, blandt andet ved fastsættelse af enkle procedurer. Dermed lægges der op til en løsning i stil med Garantiskolen fra Silkeborg eller socialfondsprojektet Ungeindsats Aalborg.

## **3. En ny Forberedende Uddannelse etableres**

Ekspertgruppen anbefaler:

6. Etabler en ny Forberedende Uddannelse
7. Placer et entydigt myndighedsansvar hos kommunerne
8. Etabler en enstrengt styrings- og finansieringsmodel
9. Skab en ny selvstændig institutionsform for den Forberedende Uddannelse

## 6. Etabler en ny Forberedende Uddannelse

Ekspertgruppen anbefaler en reduktion af kompleksiteten og styrkelse af sammenhængen mellem samt kvaliteten af indsatserne. Dette skal ske gennem etablering af en ny Forberedende Uddannelse, som integrerer og erstatter en række af de nuværende forberedende tilbud, og som reguleres i en ny rammelov. Den nye Forberedende Uddannelse bygges op om 3 linjer:

- Almenlinjen: Teoretiske undervisning kombineret med praksis samt kombinationsforløb. Almenlinjen vil kunne udvikle og videreføre indhold og metoder fra FVU og AVU.
- Produktionsskolelinjen: Produktion i værksted kombineret med teori. Produktionsskolelinjen vil bygge videre på de nuværende produktionsskoler og KUU
- Erhvervslinjen: Praktik i en virksomhed kombineret med teori. Erhvervslinjen vil udvikle og videreføre indhold og metoder fra EGU

Ordblindeundervisning bliver en mulighed som en integreret del af den unges forløb.

STU, TAMU, Frifagskoler, Daghøjskoler og Højskole vil fortsætte i deres nuværende form, der lægges dog op til en justering af, hvordan de unge skal optages og/eller henvises til tilbuddene

#### 7. Placer et entydigt myndighedsansvar hos kommunerne

Ekspertgruppen anbefaler, at myndighedsansvaret for de unge præciseres, så kommunerne får det entydige ansvar for at koordinere indsatsen og understøtte den unge, indtil den unge har gennemført en ungdomsuddannelse og/eller har opnået beskæftigelse uanset den unges alder og beskæftigelsessituation. Dette gælder således alle unge under 30 år, der har forladt grundskolen, men hverken er i ungdomsuddannelse eller beskæftigelse.

Med myndighedsansvaret får kommunerne som opgave at koordinere indsatsen og understøtte den unge via uddannelsesplanen og opfølgning på denne, indtil den unge har gennemført en ungdomsuddannelse eller er i beskæftigelse. Myndighedsansvaret omfatter, at optagelse i den Forberedende Uddannelse beror på kommunens anbefaling samt ansvar, og at denne anbefalingskompetence gælder alle uddannelsesrettede regulerede tilbud på det forberedende område. Hermed gælder denne ene indgang hele feltet.

#### 8. Etabler en enstregen styrings- og finansieringsmodel

I dag er der stor forskel på styringen og finansieringen af de indsatser og tilbud der er på området. For at imødekomme de u hensigtsmæssigheder, som et differentieret styrings- og finansieringsansvar har medført, anbefales én finansierings- og styringsmodel, der indebærer, at staten får det styringsmæssige ansvar for det forberedende område, mens finansieringen deles mellem stat og kommune med en betydelig kommunal medfinansiering.

Styrken ved denne model er, at der med et statsligt styringsansvar fastlægges ensartede standarder for kvalitet, tilsyn og bevillingsniveau, mens den kommunale medfinansiering – sammen med det kommunale myndighedsansvar mv. for målgruppen – understøtter den lokale prioritering og sammenhængen til indsatserne i grundskolen og på beskæftigelsesområdet.

Det styringsmæssige ansvar indebærer således, at staten får det overordnede økonomiske, institutionelle og tilsynsmæssige ansvar for området. Dette indbefatter, at den konkrete tilskudsmodel og den samlede nationale prioritering af området fastlægges af Folketinget gennem vedtagelse af de årlige finanslove. Det delte finansieringsmæssige ansvar indebærer, at kommunerne refunderer en del af udgifterne til staten. Den kommunale medfinansiering vil give kommunerne et økonomisk incitament til at skabe en sammenhængende indsats mellem tidlige indsatser i grundskolen, den Forberedende Uddannelse og indsatserne på beskæftigelsesområdet.

#### 9. Skab en ny selvstændig institutionsform for den Forberedende Uddannelse

Udgangspunktet for den Forberedende Uddannelse er, at de eksisterende tilbud for unge under hhv. 25 år og 30 år – produktionsskoler, erhvervsgrunduddannelse (egu), KUU, Forberedende Voksenuddannelse (FVU), Almen voksenuddannelse (avu) og ordblindeundervisning (OBU) – integreres i det nye tilbud. Det betyder, at disse uddannelsesstilbud til den omfattede målgruppe nedlægges, og der slås i princippet en streg over alle eksisterende retskilder for tilbuddene. Dermed er den Forberedende Uddannelse stærkt medvirkende til at sænke kompleksiteten.

#### **4. Kapacitetsopbygning, opfølgning og implementering**

Ekspertgruppen anbefaler:

10. Understøt kapacitetsopbygning, etabler opfølgingsværktøjer og inddrag eksisterende god praksis i implementeringsstrategien

#### 10. Understøt kapacitetsopbygning, etabler opfølgingsværktøjer og inddrag eksisterende god praksis i implementeringsstrategien

Ekspertgruppen har en række anbefalinger til, hvordan man kan sikre en fælles professionel tilgang til indsatsen. Samtidigt anbefaler ekspertgruppen et øget fokus på opfølgning på mål og effekt af indsatserne på området.

Generelt lægger rapporten op til en række forandringer på området og på den baggrund lægger ekspertgruppen vægt på, at det er vigtigt at mange aktører bliver inddraget i implementeringsprocessen for at sikre en optimal implementering af anbefalingerne.

### **Den videre proces**

Det er vigtigt at understrege at dette udspil er ekspertgruppens anbefalinger til regeringen om at sikre bedre veje til en ungdomsuddannelse. Efterfølgende vil regeringen arbejde videre med ekspertgruppens anbefalinger. I løbet af foråret vil der blive inviteret til politiske drøftelser om det videre arbejde.

Til politikerkonferencen d. 25. april med Ungestrategiens ledergruppe, Skoleudvalget, Beskæftigelsesudvalget og Familie- og Socialudvalget vil ekspertgruppens anbefalinger være et tema og der arbejdes på, at få et af medlemmerne fra ekspertgruppen til at holde et oplæg til politikerkonferencen.